

A Hét

TÁRSADALMI, KRITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

**Amerikai reklámautó hirdette a pesti utcákon
vitéz Endre László impozáns győzelmét**

A legujabb pesti üzlet:

A megvesztegetett becsüs

Hozományt kap vejétől a sikkasztó após

Néhány héttel ezelőtt megdöbben-
tően érdekes sikkasztás pattant kieg-
érdekképviselő központi irodájában.

A testület igazgatója 60.000 pengőt
meghaladó összeggel nem tudott el-
számolni.

Az igazgató tíz év óta közmegele-
désre kezelte a tagdíjakat, intézte a
nyugdíjegyességi és betegbiztosítási
ügyeket, segélyeket folyósított és so-
ha senkiben a gyanúnak még csak az
árnyéka sem merült fel, hogy ez a
mintatisztviselő valaha is visszaélést
követne el.

Mert olyan mintatisztviselő volt,
hogy párját kellett keresni. Reggeltől-
estig ott ült az íróasztalnál, dolgozott,
könyvelt, levelezett. Szenvédélyei nem
voltak, havi 700 pengő fizetéséből úri
módon megélhetett. Esténként korán
lefeküdt, nem járt kártyaklubokba, a
lőversenyen sohasem látták, a szesztől

is tartózkodot, olesó cigarettákat szí-
vott.

Amikor egy váratlan könyvvizsgálat
napvilágra hozta a hiányokat, a veze-
tőségnek, a sikkasztó fölötteseinek el-
állott a szeme-szája.

Érthetetlennek és megmagyarázha-
tatlannak tartották, hogy ez a pedáns
hivatalnok, ez a tipikus kispolgár éve-
ken keresztül hogyan fosztogathatta
lelkismeretfurdalás és feltűnés nélkül
betegek, özvegyek és árvák pénzét.

Kérdőre fogták, vallatni kezdték.

Roppant érdekes dolgok derültek ki
abból, amit mondott.

Szenvedélyei, költséges passziói va-
lóban nem voltak. De van egy leánya.
Fiatal, feltűnő szépség.

— Én szegény ember vagyok — val-
lotta könnyek között a sikkasztó — a
fizetésem az egyedüli vagyonom. De
a leányom szép, csudaszép teremtes.

Talán már az urak is látták a fényké-
pét az újságokban.

Hogyne látták volna. Nem volt
olyan előkelő bál, amelyen az igazga-
tó leánya meg ne jelent volna. Ud-
varlók rajongták körül a társaság
központja volt, többször a bálkirály-
nő büszke címét is elnyerte.

Ezért kellett idegen, bűnös úton
szerzett pénz az apának. Amíg ő ma-
ga az egyhangú, szürke hivatalnoki
életet élte, azt akarta, hogy gyermeke
csillogjon, pompázzon, minden nagy
bálon új és drága toaettekben jelen-
jen meg, ne érezze, hogy beosztott
pénzből élnek, hogy suhogó selyemre,
brüsszeli csipkére nem telik a fix ke-
resetből.

Egyszer az akarta, hogy a lánya
nagy, fényes partit csináljon. Hogy
egy arisztokrata, vagy egy bankigaz-
gató bomoljon belé. És mert főúri gar-

den partikra nem voltak bejáratosak, a leánya csak nyilvános táncmulatságokon kerülhetett ilyen vőlegény-jelöltekkel ismeretségbe.

A vezetőség szíve megesett az igazgatón. Nem jelentették fel, nem csukatták be, hanem megelégedtek azzal, hogy azonnali hatállyal végkielégítés nélkül elbocsátották a szolgálatból.

Az a néhány ember, aki tudomást szerzett a kínos afférről, elsősorban nem az apát, hanem gyönyörű leányát sajnálta.

De már nem sajnálják!

Mert a farsangi szezon megindulásakor a leánynak komoly kérője akadt egy fiatal vállalati igazgató személyében.

Soha jobbkor!

A menyasszony mindent őszintén bevallott a jövődöbelijének. Azt is, hogy az apja most miatta van állás és kenyérkereset nélkül.

A vőlegény pedig méltányolta az apai szívnek ezt a legendás megmozdulását.

Ez lesz az az esküvő, ahol nem az após adja a hozományt, hanem ő kapja.

Mindenekelőtt egy villát, ahol zavartalanul lemerzsolhatja a hátralevő napjait, azonkívül rendes havi apánázst!

Hát ilyen vők is vannak még! Sajnos, csak kevesen!

A legújabb pesti üzlet:

A megvesztegetett becsüs

A pesti élelmesség, ötletesség (vagy inkább a pénztelenség) egyre újabb foglalkozási ágakat termel ki.

Sehol nem találnak ki annyi szélmosságot, furfangot, mint nálunk.

Most aztán újból egy egészen új trükkkel dolgoznak, hetek óta ezzel fosztogatják a kereskedőket és iparosokat.

Még pedig — és ez a legfontosabb! — minden kockázat nélkül, mert a megkopasztott áldozat egyben büntárs is.

A szisztéma úgy kezdődik, hogy apróhirdetés útján önálló kereskedőknek és iparosoknak kölcsönt ajánlanak fel. Nem sokat, néhány száz pengőt, szolid feltételekkel.

A hiteligénylőt az a kellemes meglepetés éri, amikor a hirdetővel személyesen értekezik, hogy nem kérnek tőle szokás szerint információs költséget, nem mondják, hogy adjon előre 20 pengőt, hanem szépen megállapodnak elvben. Aztán azt mondja a „tőkés”:

— Nézze, uram, természetesen most elküldtem magához a revizoromat, hogy győződjék meg arról, kellő fedezetet nyújt-e az üzlet, hogy állunk a könnlevőségekkel, mennyi az adósság stb.?

Ez csak természetes. A becsüs el is jön, nekiesik az üzleti könyveknek. Látszik, hogy komoly szakember, alaposan átvizsgál mindent. A kereskedő szorongva lesi, hogy mikor bukkan valami hibára.

Mert, hogy minden pesti boltosnak vagy iparosnak van valami Achilles-sarka, az egyszer biztos.

A becsüs kijön az irodából.

— Hát kérem — mondja — nem sok jóval kecsegtetem önt. Ugy látom, hogy az a Weisz-féle követelés több, mint dubióz, ezt igazán nem számíthatom az aktívák közé.

A kereskedő meghökken. És ijedtében rákacsint a becsüsre.

— Nézze barátom, — húzza félre egy sarokba — ha maga ezt a Weisz-ügyet elhallgatná a főnöke előtt, én szívesen honorálnám a fáradságát.

A revizor szabódik. Csak akkor hagyja, meggyőzni magát, amikor a megrémült boltos már a kezébe nyomta a pénzt.

A vesztegetési díj 20 és 50 pengő között váltakozik.

A becsüs hazamegy és a pénzen megosztja a — kölcsön nyújtójával. Akinek cszeágában sem volt egyébként kölcsönt nyújtani. Részükről az ügy ezzel be is van fejezve. A kereskedő még csak értesítést sem kap, ha pedig túlhangosan reklamálná a hitelt, a „tőkés” így pirít rá:

— Milyen jogon kiabál? Talán becsaptam, vagy pénzt vettem fel magától? Meggondoltam magamat, elállok az ügylettől, utóvégre annak adom ki a pénzemet, akinek akarom.

A kereskedő pedig nem mehet a rendőrségre azzal, hogy megvesztege-

tett valakit és most vissza szeretné kapni a vesztegetési díjat.

Ez a legújabb pesti üzlet. Kereskedők, iparosok: vigyázat, ha kölcsönt ajánlanak!

Mi van a pénztár-ablak mögött?

Egészen bámulatos kiszolgálásban részesül a közönség az Andrássy-úti színház pénztára részéről. Természetesen a közönségnek ezúttal is a kevésbé tehetős részéről van szó. Azokról, akik semmiképpen nem tudnak három pengőnél többet fizetni, sőt csak kevesebbet.

Már pedig az új vezetés alatt álló Andrássy-színháznál az az uzus, hogy ha ma, hétfőn például bekopogsz az ablakon és a következő vasárnapra egyötven, két pengős, vagy kettőötvenes jegyet kérsz, azt fogod hallani, hogy már elfogyott. (Legnagyobb sajnálatukra persze). Te szintén sajnálsz a dolgot és elhatározod, hogy egye fene, majd megnézed egy héttel később.

Ismét eltelik egy hét, te, újra hétfőn állítsz be a színházhoz és újra a jövő vasárnapra kérsz jegyet. Legnagyobb meglepetésdre, a válasz: elfogyott. (Végtelen sajnálatukra, persze). A kasszistának, — mondod, de nagy pechem van! Hát jó, majd a jövő héten.

De hidd el nyájas színházlátogató, hogy a jövő héten sem kapsz. És azután sem. Sohasem, nyájas színházlátogató, mert az olcsó jegyek a jelek szerint, csak kiválasztott protekciósok számára tevődnek félre.

Egészen érthetetlen és tarthatatlan eljárás ez. El sorok írója maga sem hinné, ha nem szavahiható ismerősei panaszták volna neki.

Reméljük, hogy a színháznak nem érdeke a kispénzü törzspublikumot elvadítani maguktól és sürgősen javítani fognak a tarthatatlan helyzeten.

De meg ne írja szerkesztő úr!

A katolikus világnézetű fiatal írók a Márciusi Front mintájára megalakítják a maguk írói csoportját. Az új írói front vezetői gróf Széchenyi György és Katona Jenő lesznek.

★

Góth Sándor, aki tavaly szerződött a Nemzeti Színházhoz, megállapodását felbontotta. Érdekes, hogy míg azelőtt minden színész álma és vágya a Nemzeti, az ország első színháza volt, addig most Somlay után Góth is távozik Német Antal hajójáról.

Hagyják abba a gerőzést a mozifronton

A sajtóban és másutt állandóan a legélesebb támadások célpontja a Royal-filmtröszt vezérigazgatója: Gerő István. Elmondanak róla minden rosszat, a legképtelenebb vádak hangoztatják ellene, csak éppen egyet nem említ senki,

Gerő Istvánnak köszönhető, hogy nyugateurópai nivójuak a budapesti filmszínházak és nyugateurópai nivóju a magyar filmgyártás.

Az egyik vád Gerő István ellen, hogy *alulról jött, mint kisember kezdte pályafutását szédületes karrierje elején.* Nem tudjuk

mi szegyen van abban, ha valaki akvizitörként kezd és vezérigazgató lesz?

Amerikában például ez a természetes dolog. Bizony helyénvaló, hogy *friss energiájú, erős emberek* kerüljenek vállalatok élére, olyanok, akik maguk küzdötték fel magukat. Ezekben

legalább van fantázia és kezdeményező készség.

Bizony Gerő István friss energiájának volt köszönhető, hogy *Magyarországon aránylag elég korán bevezetődött a hangos film.*

A bátor kezdeményező lépéseit siker kíséri, *Gerő István meggazdagodott azon, hogy először játszott hangos filmet Magyarországon.* Hogy azután a keresett pénzt újabb vállalkozásokba fektette, hogy *nem vitte bankba a tőkéjét és nem élt a kamatokból, hanem dolgozott tovább, azért nem szidást érdemel, hanem tiszteletet.* Gerő István és mostani ellenfelei egyébként egyforma auspiciumok között indultak. Hogy Gerő István előbbre lendült, hogy trösztvezér lett, az csak azért történt, mert *ő az ügyesebb, ő a szorgalmasabb.*

Egyébként ez a szorgalom az egyik sarokköve karrierjének. Puritánságig egyszerű életmód mellett

reggeltől késő éjszakáig dolgozik Gerő István.

A munka az ő éltető eleme, *dolgozik azért, hogy másoknak kenyeret adjon.* Hiszen jöjjünk valamivel tisztába. *Gerő István ma olyan jól áll, hogy neki a trösztre, a hajszás munkára igazán nem lenne szüksége.*

És végezetül most valamit a ma-

gyar filmgyártással kapcsolatos szerepéről.

Gerő pénzt ad minden magyar filmhez, amiben némi fantáziát vél felfedezni.

Még a gyártás előtt, a forgatás megkezdése előtt pénzt folyósít a kölcsöndíjakra és ezzel a tőkével *lehetővé teszi, hogy a gyártás megindulhasson.* Mint mindenben, szerényen visszahúzódik, itt sem akar kifelé szerepelni. Noha

egyetlen magyar filmre sem volt ráírva, hogy Gerő-produkció, még-

is Gerő István játszotta mozijaiban a legtöbb magyar filmet és ő adta gyártási célokra a legtöbb pénzt.

Mindezek arra mutatnak, hogy indokolatlanul támadják a trösztvezért a mozifronton. Jó lesz abba hagyni a gerőzést, mert *végzetessé válhatna a magyar filmszakma számára, ha Gerő István elkedvetlenedne.* Van egy régi magyar mondas, amit most rá lehet applikálni a Gerő-esetre: „Székely támad, székely bánja.” A támadók fogják megsínyleni a Gerő-ellenes támadásokat.

Amerikai reklámautó hirdette a pesti utcákon vitéz Endre László impozáns győzelmét

Az alispánválasztás napján, amikor a közönség még nagy érdeklődéssel latolgatta, hogy ki ül be a három pályázó közül az ország legnagyobb vármegyéjének elárvult alispáni székébe, az átlag újságolvasó valóban nem is sejthette, hogy vitéz Endre Lászlónak milyen komoly kilátásai vannak. Valljuk be őszintén: a sajtó nem adott tiszta képet, amikor nap-nap után azt kürtölte szét, hogy gróf Szapáry László és Horváth János az egyedüli esélyes pályázók, hogy a gödöllői főszolgabíró mögött csak egy elenyésző frakció áll és hogy a szélsőjobboldal csúfos vereséget szenved majd a választáson. Ezzel szemben az volt a helyzet, hogy egyedül

Endre László rendelkezett kellően és katonás fegyelemmel megszervezett párt fölött,

ő volt az egyedüli, akinek nem kellett váratlan meglepetéstől tartania, olyan biztosra vette a megválasztását, hogy előre intézkedett a Gellért-szálló éttermében: bejelentette, hogy délután 3 órakor

készítsenek 250 ember számára diszebédet.

Ezt a fölényes biztonságot alátámasztotta az a tény is, hogy az ellenzéki pártokhoz tartozó megyebizottsági tagok még véletlenül sem tudtak arra az elhatározásra jutni, hogy kire is adják el a voksukat. Jellemzően mondta egy baloldali bizottsági tag a választás előtt:

— Szépen nézünk ki! Az egyik jelölt egy gróf, a másik a váci püspök kandidáltja, a harmadik pedig maga

Endre László. Most aztán melyikre szavazzak elveim fenntartása mellett?

Bizony nem volt könnyű a választás. De még a beavatottak részére is meglepő volt az a fölény, amely már az első menetben megnyilvánult.

Vitéz Endre László olyan biztosra ment, hogy arról is gondoskodott: már a déli órákban tudja meg Budapest közönsége a választás végeredményét. Ezt valóban amerikai módszerekkel valósította meg.

Egy bérautó fuvarozónál kora reggel megjelent egy úr és öt személyautót kibérelt 2—2 órára. Megállapodott abban, hogy az autók két oldalára és hátára reklámplakátokat fognak ragasztani és a kocsik így járják majd be Budapestet.

A vállalkozó abban a hitben volt, hogy valamelyik vállalat reklámozza ily módon a portékáját. Nagy lett azonban a meglepetése, amikor a következő szövegű plakátokat helyezték el a kocsiban:

„Vitéz Endre Lászlót nagy szöbbséggel Pestmegye alispánjává választották.”

Abban a pillanatban, amikor a vármegyeház közgyűlési termében Preszly főispán kihirdette a választás eredményét, megszólalt a telefon a garázsban és a készenlében álló autók ki-gördültek a kapun.

Az első kocsni végigrobogott a Terézvárosnak azon a negyedén, amelyben nem is olyan régen éjszakai razziát rendezett az Idegenellenőrző Hivatal.

„MARHA PARASZT!”

A napokban — a háromhatalmi találkozó kapcsán — díszelőadást rendeztek az Operaházban. Mint ilyen esetben minden alkalommal, most is hatalmas rendőri készültség vonult ki, hogy az előreláthatóan hatalmas autós és gyalogosforgalmat, illetve annak sima lebonyolítását végrehajtsa.

Mi „gyakorló gyalogjárók” már megszoktuk az ilyesmit. Tudjuk, hogy hasonló esetben mit tehetünk és mit nem. A világon semmiféle molesztálást és kellemetlenkedést nem látunk abban, ha ilyenkor bizonyos rendszabályokhoz kell tartanunk magunkat. Igenis, felemelt fővel vallom, hogy a közönség belátó és alkalmazkodó.

Az eset, amelyet helyénvalónak tartok elmondani, nem is magamfajta szerény gyalogjáróval történt, hanem olyan úrral, aki az operabajárás alkalmával megengedheti magának a privátautó luxusát. A másik szereplő természetesen — a rendőr.

Mihez tartás végett előre kell még bocsátanom, hogy a szóbanforgó alkalommal az autók — taxik és magánautók — az Andrássy úton egészen az Operaház bejáratáig közlekedhettek, az Andrássy út melletti Révay utcában azonban — épp a torlódás elkerülése érdekében csak az ucca egyharmadrészéig mehettek. Akik tehát nem a főútvonalon mentek végig, kénytelenek voltak kiszállni és a hátralévő 60–70 lépésnyi utat gyalog megtenni.

Ebbe az intézkedésbe bele kellett nyugodni mindenkinek. Azt hiszem, végeredményben nem is kívánt a rendőrség olyan nagy áldozatot. Még mindig kellemesebb ez a megoldás, mint egy esetleges torlódás alkalmával félórákig vesztegelni egy helyben.

A közönség fegyelmezetten és szó nélkül bele is ment a dolgba. Természetesen azok is, akik nem az Operába igyekeztek, hanem a Révay-uccai Pesti Színházba.

Most pedig térjünk rá arra az esetre, amely miatt a fenti címet viseli ez a cikk.

Elegáns magánautó állt meg a Révay utcában. Nem saját jószántából. A rendőr állította meg. Az autóból izgatott úr dugta ki a fejét és megkérdezte, hogy mi az oka az intézkedésnek?

— Kérem, autóval nem lehet tovább menni! — mondta a rendőr.

Az autós úr harsány hangon válaszolt:

— Én X. Y. miniszteri tanácsos vagyok!

A rendőr vigyázz-ba merevedett és

tisztelettel mondta:

— Méltóságos tanácsos úrnak alázatosan jelentem, csak gyalog lehet tovább menni!

— Miért?

— Ez a rendelet kérem!

A méltóságos úr kiugrott az autóból és keményen szembenézett a rendőrrel.

— Ki parancsolta ezt magának?

— Alázatosan jelentem, a felügyelő úr!

— Hát vegye tudomásul, majd megmondom a felügyelőjének, hogy maga egy marha paraszt!

A rendőr nem felelt. Vigyázz-ban és tisztelegve állt a tanácsos úr előtt...

★

Az autó többi utasa — egy úr és egy hölgy közben már ki is szálltak, készen arra, hogy gyalog folytassák az utat. A miniszteri tanácsos még néhány „velőtrázó” pillantást vetett a rendőrrre, aztán csatlakozott a társasághoz.

★

Hát ennyi... Voltaképen ehhez a száraz beszámolóhoz nem is kellene kommentár. Így, egyszerűen elmondva

is élénken ráreflektoroz bizonyos helyzetekre és bizonyos mentalitásokra. Kénytelen vagyok azonban két dolgot leszögezni.

1. A rendőr a kötelességét teljesíti. Azt teszi, amit parancsolnak. Hogyan merészezi valaki azt kívánni, hogy kivételt tegyenek vele? Milyen alapon? Akkor én is kívánnám. És más is. És joggal. Illetve jogtalanul. Épp olyan jogtalanul, mint azt a méltóságos úr kívánta. Mert a kivételezés mindig jogtalan.

2. Szeretném tudni, hogy ha én Dr. Szürke Pesti Polgár, azt mondanám egy kötelességét teljesítő rendőrnek, hogy marha paraszt — vajjon mit kapnék? Illetve nem is szeretném tudni. Jobb nem gondolni rá...

Nagy Károly

Elnyelik az áruházak a kiskereskedelmet

Budapesten ma áruház-dömping van. Ahelyett, hogy a kiskereskedelem fejlődését mozdítanák elő, egyre-másra nyílnak az új áruházak, a meglevők bővítik üzemeiket és féktelen mohósággal nyelik el azokat a kisexisztenciákat, akiknek nem áll rendelkezésükre a milliós tőke, a nagy bankhitel, az olcsó beszerzési lehetőség.

Legutóbb a Rákóczi-úti Magyar Divatcsarnok egy új házrész bekapcsolásával nagyobbította telepét. Emlékszem, hogy Ruttkai Antal egészen szerény keretek között kezdte meg működését, a konjunktura a kezére játszott, hódított, terjeszkedett, új helyiségeket bérelt, emeleteket épített s ma egyike a gazdasági nagyhatalmasságoknak.

Ruttkai cikkekben, fényképfelvételekben ünnepezteti magát. De talán fényképeket lehetne közölni a lehúzott rollókról, a tönkrement és öngyilkossá lett kis textilesekről és szatósokról az áruházak környékén, a fizetésképtelenségek grafikonjának ijesztő emelkedéséről is.

Az áruház létalapja a parti-árak elkötyavetyélése. És amint a modern gazdasági életnek ez a mindent elnyelő molochja terjeszkedik, ugyanolyan arányban mennek tönkre azok a becsületes kereskedők, akik nem szemfényvesztő pompával, hatalmas apparátussal, sokszázfőnyi személyzettel, hanem a vevő és eladó közötti kölcsönös bizalommal alapozták meg most nagy veszélyben forgó egzisztenciájukat.

A legjobb -let:

reggelire egész nap

Franck
KÁVÉPÖTELEKKAL
Kneipp
MALATAKÁVÉ

Az olcsó bőrárak csak papíron vannak meg, a kartell megakadályozza az olcsó cipő forgalombahozatalát

A fogyasztóközönség széles rétegeiben osztatlan örömet keltett az a hír, hogy a börgyárak 30–40 százalékkal csökkentik az árakat. A vásárlók eddig is tudták, hogy drágaság van, hogy a cipő szinte megfizethetetlen, hogy a szomszédos államokban 50 százalékkal olcsóbban lehet vásárolni, de a mindenható-kartell vezetői, Mauthnerék, Wolfnerék, Fried Bernáték — hála a védővamos gazdaságpolitikának — esztendő óta tartják a toronymagas árakat, sőt minél kevesebbet fizetnek a nyersbőrért, annál szilárdabban ragaszkodnak a régi eladási árakhoz.

A mostani árcsökkentés természetesen nem abból indult ki, mintha a bőrkartell urai jobb belátásra tértek volna. Az év első felében, a fegyverkezési konjunktúra hatása alatt világszerte emelkedtek a nyersanyagárak. Nem lehetett kivétel a bőr sem, a gyárosok már kézdörzsölgetve számoltatták, hogy ha Európában újabb háború törne ki, milyen horribilis összegeket kereshetnek majd a hadseregek bakancs-szállításain. Az angol és francia diplomáciának köszönhető, hogy a spanyol polgárháborút sikerült lokalizálni, a hadműveletek nem terjedtek át a kontinensre és ennek következtében megtorpant a mesterséges nyersanyag-hossz, az egész vonalon csökkent az árak.

Az a kiló bőr, ami egy hónappal ezelőtt még 1 pengő 80 fillérbe került, ma már 1 pengőért kapható — elméletben.

A valóságban azonban nem.

A karácsonyi vásáron a cipő egyetlen fillérrel sem lett olcsóbb.

Pedig ha a bőr ára 80 fillérrel esett, annak meg kellene nyilvánulnia a cipő áralakulásánál is.

A Cipőkereskedők Egyesülete

csak az újságokból értesült az árleszállításról.

Számlákkal, szállítási jegyekkel igazolják, hogy ők egyetlen fillérrel sem kapják olcsóbban az árut, mint — mondjuk — októberben.

A gyárak azzal érveinek, hogy a nagy hossz idején, amikor árujuk java-

részt külföldről kellett beszerezniük, sokat fizettek a bőrért, ami most a nyakukon maradt.

**Előbb tehát ki kell árusítaniok
1 pengő 80 fillérért a raktáron levő
árut,**

csak aztán hozhatják forgalomba az olcsó bőrt.

De a bonyolult számításnak van egy k's bibije. Még pedig az, hogy a börgyárak a belföldi árubeszerzésnél állandóan a nyomott árukat tartották. A nyersbőr kilogrammjáért évek óta nem hajlandók többet fizetni 50 fillérnél. Ha nagyon gavallérosan, 100 százalékban szabjuk meg a feldolgozási

költségeket, akkor is

**80 fillért kerestek tisztán minden
kiló eladott bőrön.**

A bőrkartell most tehát végkiárusítást akar rendezni a raktáron levő áruból. A fogyasztóközönség pedig fogcsikorgatva kénytelen tapasztalni, hogy a cipő még mindig megfizethetetlenül drága, mert a mindenható kartell urai nem hajlandók egy szemernyi sem leadni régi, búsás nyereségeikből, nem hajlandók egyelőre forgalombahozni az „olcsó” bőrt, hanem meg kell elégednünk a régi áruval, ami biztosítja a kartellnak a 80 százalékos hasznot.

Az árleszállítás egyelőre csak a távoljövő zenéje. És fogadhatjuk, hogy ha történetesen márciusra a világpiacon emelkednének a nyersanyagárak, a kartell nem fog előállani azzal a nagylelkű ajánlattal, hogy a november-decemberben olcsón beszerezett árut most 1 pengőért vesztegeti, tekintet nélkül az időközben bekövetkezett árfolyamalakulásra.

Ezt a fogadást el sem lehet vesztetni!

Budapest szenzációja!

Zöld Madár

Zenés vigjáték 12 képben.

Irta: Hans Miller. Zenéjét szerzette:

Benatzky. Magyarra átdolgozta:
Zágon István.

Rendezte: Szaboles Ernő.

**Páger Antal és
Komár Juliska**

vendégjátéka a

Terézköruti Színpadon

Ezt megelőzi a nagy kabaréműsor,
melyben fellépnek:

Salamon, Rajna Alice, Kökény
Ilona, Kőváry, Peti, Rácz Vali,
László, Náray Teri, Fenyő, Vadnai
Éva, Máriaassy Katalin, Fülöp,
Bartók Ibi, Berezy, Batta Erzsé,
Hegyí, Elek Zsuzsa, Garáti,
Jankovich és Pán.

Rendező: Kőváry Gyula.

Tel.: 1-292-54

Kezdet: 9 órakor

**Használjon
KERPEL
kézfinomítót**

A kezet 3 nap alatt bársony-
simává és hófehérré teszi.

1 üveg ára: 1 pengő 40 fillér

Kerpel Patika

Budapest, Szt. István körút 28.

A német és magyar Stillhalte, a spanyol polgárháború miatt nem fizet osztalékot a British Overseas Bank

2 millió font sterling részvénytőkével működik a londoni *British Overseas Bank*, amely vezető szerepet játszik a kontinens árucseréfor-galmának irányításában. A bank fő részvényese az egyik legnagyobb angol biztosítási társaság, a *Prudential Assurance*, amely tudvalevően fő részvényese az *Angol-Magyar Banknak* is. A *British Overseas Bank* évtizedek óta nyújt hiteleket külföldi iparvállalatoknak és körül-belül

200-ra tehető azoknak a magyaror-szági üzemeknek a száma, amelyek a londoni pénzügyintézetől kölcsönt vettek fel.

Természetesen a bankzárlat óta ezek a kölcsönök befagytak és a közép-európai eseményeket értetlen szemmel néző, a szabadkereskedelem elve alapján álló angol közvélemény mindaddig teljesen tapasztalatlanul, sőt elfogultan állott a tőketörlesztés és kamatszolgáltatás teljes beszüntetése előtt, amíg ez év nyarán *Fabinyi Tihámér pénzügy-miniszter* nem rendezte újabb megállapodással a *Stillhalte-egyezményt*.

A hatalmas angol pénzügyintézet évi jelentésével kimerítően foglalkozik a londoni sajtó. A magyar gazdasági életre különös fontossággal bír ez a jelentés, mert nagy fejezetet szentel az itteni gazdasági viszonyoknak is. A kommentárookra pedig az a körülmény ad alkalmat, hogy míg a *British Overseas Bank* az előző üzletév után még 6 %-os osztalékot fizetett, az idén

nem ad részvényeseinek dividendát,

bár ezúttal is nyereséget mutat ki. Az igazgatóság jelentése ugyanis a német, magyar és spanyol eseményekkel indokolja azt, hogy ezidén nem került osztalékfizetésre sor. A jelentés szerint az üzletévet kedvezőtlenül befolyásolták az nemzetközi leszámítolási piacra, elsősorban Londonra gyakorolt és az aranystandard megingásával járó válto-

zások, azonkívül pedig az egyes adósállamok részéről életbeléptetett *Stillhalte-intézkedések*. Különösen károsan hatott az üzleteredmény kialakulására

a német *Stillhalte-egyezmény*,

úgyhogy ma már — az igazgatóság felfogása szerint — a németek is belátták, hogy nemcsak a hitelezőket bénítja meg ez az egyoldalúan merev elzárkózás, hanem őket is, mert a német iparnak kifejezett érdeke, hogy az eddigi magas színvonalon tartsa fenn a váltóhiteleket.

A magyarországi adósokra vonatkozóan kiemeli a jelentés, hogy az immár hat év óta tartó és a gazdasági kapcsolatok megszakítását jelentő teljes transzfer-tilalom kínai falán

rést ütött az év nyarán kötött és három esztendőre szóló *Stillhalte-egyezmény*.

A magyarországi adósokkal szemben egyébként épen a közeljövőben esedékes és újból meginduló fizetésekre való tekintettel azt a mérlegtechnikai újítást vezette be a *British Overseas Bank*, hogy ezeket a követeléseket nem a

váltók

tételében tünteti fel, hanem az

előlegek

címszava alatt, ami nyilván abban leli magyarázatát, hogy a kamatszolgáltatás megszűnését ezáltal is kifejezésre juttassák.

A harmadik kerékkötője a zavar-talan működésnek viszont a spanyol polgárháború volt, amely ezt a területet hosszú időre kikapcsolta a nemzetközi árucseré-forgalom szférájából. A jelentés megállapítja, hogy az egyes hadviselő felekkel létesített kliring megállapodások célszerűtlenek bizonyultak és csak a polgárháború befejezése után remélhető a normális hitelszolgáltatás megkezdése.

Jellemző, hogy a *British Over-*

seas jelentése egyedül a magyaror-szági helyzet bírálatánál talál enyhülést és optimizmust a gazdasági kapcsolatok helyreállítására.

Változatlan osztalé- kot fizet a Nemzeti Bank

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa január 11-én tartott ülésén dr. Baranyai Lipót vezérigazgató előterjesztése alapján jóváhagyta a bank mérlegét, valamint nyereség- és veszteség-számláját, amely szerint az 1937. évi tiszta jövedelem 2,688.399 pengő.

A főtanács elhatározta, hogy az elért üzleti eredményből úgy, mint az előző évben 6.5 százalék (részvényenként 7.53 pengő) kifizetését fogja a február 7-én tartandó közgyűlésnek javaslatba hozni.

A *Nemzeti Bank* zárszámadásából megállapíthatjuk, hogy jegybankunk az előző évhez képest fokozott mértékben növelte eredményét s ha ennek ellenére az osztalékszolgáltatás a régi keretek között maradt, az annak a nagyvonalú, előrelátó és fontos nemzetgazdasági üzletpolitikának az eredménye, amelyet a *Nemzeti Bank* élén *Imrédy Béla* elnök illusztris személye fémjelez.

Imrédy Béla személyében olyan kimagasló egyéniség áll a *Nemzeti Bank* vezetőhelyén, akinek hatalmas tudása, kiterjedt nemzetközi összeköttetései, a világ valamennyi pénzügyi piacán való nagyrabecsülése nemcsak internacionális viszonylatban járulnak hozzá az államkincstár tranzakcióinak zavartalan lebonyolításához, hanem a belföldi hitelélet is azokat az elveket teszi magáévá, amelyeket a *Jegybank* kitűnő elnökgazgatója hirdet. Valamennyi pénzügyintézet tartalékolási és osztalékpolitikája *Imrédy Béla* megfontolt és óvatos elgondolásain alapszik és az ő sikerének bizonyítéka az is, hogy a *Nemzeti Bank* irányítói, *Imrédy Béla* vezérkara, minden tekintetben a legválogatottabb és legkimagaslóbb pénzügyi kapacitásokból áll.

LEGSZEBB

AJANDÉKOK

KOSZTELITZ

parfümériában

Kedves Vezérigazgató Ur!

— Vannak hírei a mezőgazdasági életből is?

— Hogyne. Mezőssy Béla volt földművelésügyi miniszter, aki mint védett birtokos 2700 magyar holdon gazdálkodik, tárgyalásokat folytat a kincstárral, amely a birtokot telepítési célokra megvásárolja és az ingatlant terhelő 1.300.000 pengős bekebelezés kiegyenlítése után még Mezőssynek is jelentős összeg maradna. Nem vagyunk ugyan hívei az állami szanálásoknak, de az adott esetben azt kívánjuk, hogy minél előbb és minél sikeresebben bonyolódjék le ez a tranzakció. Mezőssy annyi szolgálatot tett a magyar agrikultúrának, a földbirtokot sújtó gazdasági viszonyok miatt

önhibáján kívül került fizetési zavarokba, olyanyira, hogy még az esedékes kamatokat sem tudja fizetni, — ha van valaki, aki megérdemli, hogy segítsenek rajta, úgy kétségtelenül ő az.

★

— Végül pedig valamire felszeretném hívni Vezérigazgató Ur figyelmét. Nyíregyházán új tulajdonos vezetésével ismét megnyílt a Koronaszálló. Tudja, hogy elkényeztetett ember vagyok, mégis meglepett az a nagyvárosi komfort és tökéletes kiszolgálás, amely ott fogadott. Kávéháza és étterme egyaránt elsőrangú, nem túlsok, ha azt állítom, hogy a Korona a legkényesebb embert is kielégíti és egyik előmozdítója lesz Nyíregyháza

idegenforgalmi fellendülésének.

★

— Ha kedves Vezérigazgató Ur kellemesen akarja eltölteni estjét, akkor figyelmébe ajánljuk a Parlament Pincéjét, ahol Tóth Böske esodaszép magyar dalokkal szórakoztatja az előkelő vendégsereget. A gazdasági és szellemi arisztokrácia legkiválóbbjai adnak itt a pazar éttermekben egymásnak találkozt.

★

— Ami újdonság Párizsban, Londonban és Newyorkban, azt kérje a Kosztelitz-drogériában. A legkényesebb izlésnek megfelelő illatszer- és piperekülönlegességek is megkaphatók a legelőkelőbb nivójú pesti parfümériában.

Debreceni fejek

A nagy hajduváros ma már nem néprajzi különlegesség, nem Magyarország legnagyobb faluja, a Hortobágy előcsarnoka, hanem iparnak és hiteléletünk egyik virágzó gócpontja.

Néhány karakterisztikus fejet vázolunk fel, az alábbiakban azokról, akik Debrecen a virágzás mai fokára emeltek:

(Nagybókay Sesztina Jenő)

nem helyi nagyság, hiszen az OMKE országos elnöke, a magyar kereskedőtársadalom leghivatottabb szószólója és képviselője. Édesapja 1819-ben alapította azt a vaskereskedést, amelynek élén áll és ha a született vérbeli kereskedő szobrát kellene felállítani, arra mintául habozás nélkül Sesztina Jenőt emelnénk. Nagylátóköri, hatalmas intelligenciájú férfiú, tagja a felsőháznak, elnöke a Kereskedelmi és Iparkamarának.

(Versényi Tibor)

a Debreceni Első Takarékpénztár ilusztris vezérigazgatója, 35 évvel ezelőtt került Debrecenbe és azóta lan-kadatlan szorgalommal fordítja idejét a virágzó pénzügyi fellendítésére. Az ő vezetése alatt történt meg a takarékpénztár újjászervezése, úgy hogy ma az intézet a vidéki pénzügyi-zetek mintaképeül állítható.

A közelmúltban új igazgatót kapott a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja

(Kárpáti Elemér)

személyében, aki rövid működése ellenére is meglepő eredményt produkált, ami a betétállomány tekintélyes megnövekedésében és ebből kifolyólag a kihelyezések gyarapodásában nyilvánult meg. Kárpáti Elemér, a Hitelbank győri fiókjánál kezdte meg magasbaívelő pályafutását, elérte az igazgatói rangot, majd Székesfehérvárra delegálta a központ és mint a Hitelbank fiatal gárdájának egyik legtalentumosabb tagja kapott megbízást a fontos és fejlődő debreceni fiók vezetésére.

(Vásáry István)

volt polgármestert most a városháza helyett a Debreceni Első Takarékpénztár igazgatói szobájában találjuk. Vásáry neve fogalom Debrecenben és nekünk az az érzésünk, hogy rövidesen ismét polgármester lesz belőle, mert Debrecen nem nélkülözheti tudását és kezdeményezését. Egy pénzügyi megalapítása is az ő nevéhez fűződik, amellyel ismert gazda, aki mintabirtokán ugyancsak eredményes tevékenységet fejt ki.

Kiemelkedő egyénisége Debrecen gazdasági életének

(Ungár Jenő)

a Debreceni Általános Forgalmi Bank volt vezérigazgatója, aki jelenleg a Generali vezérképviselője és hitsorsosai bizalmából az izraelita hitközség reprezentáló elnöki állását tölti be. Széleslátóköri, nagykonceptiójú fér-

fiú, aki társadalmi és népjóléti akciókban is vezető szerepet visz.

Érdekes hírek keltek szárnyra

(Steinfeld István)

a Debreceni Első Takarékpénztár elnökiigazgatója körül. Steinfeld István, akinek a Tiszántúlon hatalmas birtoka van, tárcájában tartja a takarékpénztár részvényeinek egy jelentős pakettjét. Ennek az érdekeltségnek a megszerzésére most a Pesti Hazai Első Takarékpénztár ajánlatot tett és a közeljövőben talán már az üzlet perfektálásáról számolhatunk be.

A Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókjának élén a vidéki hitelélet egyik legkiválóbb szakembere,

(Mankovics Ignác)

áll. Mankovics pályafutását az Alföldi Takarékpénztárnál kezdte 1910-ben és amikor a MÁT. 1922-ben megnyitotta debreceni fiókját, nem is találhatott mást a helyi viszonyokkal és összeköttetésekkel annyira ismerős bankembert, akit a vezetéssel megbízzon, mint őt.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézetének, az Alföldi Takarékpénztárnak élén

(Fischer Jenő)

ügyvezető-igazgató áll. Ez a kitünő bankember pályáját a Kereskedelmi Banknál kezdte és érdemei elismeréséül került a remekül prosperáló nagy pénzügyi vezéri székébe. Fischer Jenőt a gazdasági életben szerzett eredményeiért a kormányzó úr öfóméltósága kincstári főtanácsossá nevezte ki.

11 milliós betétszaporulat a Községi Takaréknál

Elsőnek hozta ki vezető pénztázeink közül mérlegét a *Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár*. A nagy érdeklődéssel várt mérleg újabb rekorderedményeket tartalmaz, bizonyítékául annak a céltudatos, körültekintő és nagyvonalu irányításnak, amelyet dr. *Liptay Lajos* vezérigazgató az intézet irányítása körül kifejt.

A *Községi Takarékpénztár* elmúlt üzletévének legkimagaslóbb eseménye a 30 millió pengő fővárosi kötvénykibocsátás. A leszámított váltók összege 50.9 millió pengőt tett ki, aminek javarésze kommerciális jellegű váltókölesönök nyújtásából állott.

A magánosok részéről elhelyezett betétek állománya 5.1 millió pengős emelkedéssel 91.6 millió pengőre, a fővárosi jellegű betéteké pedig 7

millióról 12.9 millió pengőre növekedett. Az intézet tökéletes likviditása mellett szól, hogy a készpénzállomány, bankbetétek, váltók és lombardkölesönök összege úgyszólván teljes 100 százalékban egyezik a takarékpénztár kezelésére bízott idegen tőkék állományával.

A *Községi Takarékpénztár* érdekeltségéhez tartozó *Budapest Székesfővárosi Állatvásár Pénzforgalmi Rt.* és a *Parkváros Rt.* ugyancsak kielégítő eredménnyel működtek.

Az előző év 339.000 pengős netto hozadékaival szemben az 1937-es esztendőről a *Községi Takarékpénztár* 451.000 pengő tiszta nyereséget mutat ki s bár ez lehetővé tenné megfelelő osztalék fizetését, az igazgatóság javaslatára az elért nyereséget az idén is az intézet belső erőinek fozokására fordítják.

Másodizben megsemmisített közgyűlés

Különös körülmények között semmisítette meg a törvényszék most már másodszor az *Angyalföldi Textilművek Rt.* közgyűlését. A vállalat, amely az osztrák Ette-család tulajdona, áprilisban tartotta közgyűlését, amelyet azért semmisítettek meg, mert a felügyelőbizottság jelentését dr.

Blum Ödön ny, miniszteri tanácsos elhalálozása folytán csak ketten írták alá, holott az alapszabályok három aláírást szabnak meg.

A november 8-án megtartott közgyűlés határozatait dr. Ruff Lajos bíró november 16-án azért semmisítette meg, mert a résztvevők által az igazgatóság a felügyelőbizottság tagjai részére megszabott tantiém a kimutatott tiszta nyereségnek több mint 78 százaléka, holott a tantiém nem haladhatja meg az elért nyereség 10 százalékát.

A különös határozat gazdasági körökben annál nagyobb feltűnést keltett, mert az egymillió pengő részvénytőkével működő vállalat igen minimális hasznót mutat ki még a textilgyá-

Szörényi Éva, a Nemzeti Színház fiatal tagja most egyre másra aratja sikereit. A filmjei szenzációsak, ezenfelül a közönség tomboló tapsai között játsza a Nemzeti Színház új darabjának, a *Godivának* női főszerepét. Szörényi Éva sikerei felé érdeklődéssel fordulnak a Nemzeti és az Országos Kaszinó urai is, a fiatal színésznőt családi nevén báró Lers Elvirának hívják.

K Ö N Y V E K

Ida Hurst: Világjáró gépirókissasszony. (Dante).

Egy angol lány. Egyszerű gépirókissasszony. Bejárja a világot. De hogyan? Van néhány font megtakarított pénze. Amíg ebből tart, addig utazik. Teherhajón, vonaton, potyautón. Ha elfogy a pénz, megállapodik és dolgozik. Mindegy, hogy mit. Minden munkát vállal. Hogy élhessen és továbbmehessen. Semmi nem tarthatja vissza. Megy tovább az előre kiszabott úton. Hős ez az egyszerű és kedves *Ida Hurst*. A ma hőse. A kultúra szomjas szerelmese. És a könyv, melyet utazásáról írt, kedves, szellemes, első betűjétől az utolsóig lebilincselő. Érdekes és élvezetes elolvasni.

Szombati Sándor: Vádirat! (Versek.)

Szombati Sándor, akinek nevét eddig többnyire kitűnően meglátott és nem kevésbé kitűnően megírt riportok alatt olvashattuk, most egy kötet gondosan összeválogatott verssel lépett az olvasó elé. *Vádirat* című kötetében új hanggal, új szemzőggel és új mondanivalóval mutatkozott be. Szélesszálalja, mély lírájú költő *Szombati Sándor*, aki egy csapásra meghódította mindazokat, akik a verset szeretik. A kritikus érzése: még nagyon sokszor halljuk a nevét, becsületes, gondos és tehetséges munkáival kapcsolatban...

Szerkeszti:

FLEINER JENŐ

Felelős szerkesztő és kiadó:

NAGY KÁROLY

A H E T

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, VI, Eötvös u. 29

Telefon: 1-278-19

Minden cikkért szerzője felel.

Viktória-nyomda. Budapest, Király u. 3

BUDAPESTI ÜGETŐVERSENY EGYESÜLET

JANUARBAN
TIZ VERSENYNAPOT
RENDEZ. IME:

Január.

1, 16, 20, 23, 27, 30.

Versenyek kezdete d. u. fél 3-kor

De meg ne írja Szerkesztő úr!

Perigriny Sándor kormányfőtanácsos, a Tudor accumulátorgyár vezérigazgatója már hetek óta súlyos betegen fekszik. Barátai serege látogatja folyton a kiváló és szimpatikus vállalati vezért, aki előreláthatóan csak márciusban foglalja el ismét íróasztalát.

★

Állandó tárgyalások folynak Fellnerék, a szeszkartel vezetői és a Kleindinasztia tagjai, a Ruggyanta-gyár irányítói között. A megbeszélések célja egy kísérlet körül forog, amely szerint szeszből állítanának elő mágummit Magyarországon.

★